

Casa del Passeig del Ter, 15

Sant Quirze de Besora

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Passeig del Ter núm. 15
Emplaçament: A l'entrada del carrer de les Roques fent cantonada amb el passeig del Ter
Alçada: 577,5

Coordenades:

Latitud: 42.101078048572
Longitud: 2.219044406092
UTM Est (X): 435425
UTM Nord (Y): 4661294

Classificació

Número de fitxa: 08237 - 71
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Edifici
Estil / època: Contemporani
Segle: XIX-XX
Any: 1900
Estat de conservació: Regular
Notes de conservació: La casa fa temps que està deshabitada i tancada amb les portes de la planta baixa paredades. Presenta pèrdues de les capes de revestiment, filtracions a la coberta i fusteries i sostres en mal estat. La façana del carrer de les Roques té alguns tajs on el revestiment i la pintura ha caigut i es deixa a la vista la fàbrica constructiva de maó i maçoneria
Protecció: Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Número inventari: Sí. IPA. Núm. 23781
Generalitat i altres inventaris:
Accés: Restringit
Ús actual: Residencial

Titularitat	Privada
Titular:	5515804DG3651N0001HL
Autoria de la fitxa	Pere Cascante Torrella
Data de registre de la fitxa:	ds., 22/07/2023 - 01:35

Descripció

Es tracta d'una construcció construïda amb unes característiques pròpies de l'arquitectura industrial i situada al principi del carrer de les Roques fent cantonada i xamfrà amb el passeig del ter prop d'un indret que antigament es denominava "el mal pas" degut a l'estretor que hi havia entre les cases de la vila i de en els penya-segats del ter. La construcció té una planta trapezoïdal que s'adapta a la topografia del carrer. Consta de PB+ 1 P+ golfes amb coberta de teulada a dues vessants de teula ceràmica àrab damunt de cavalls i llates de fusta mirant a cada costat de la façana. Les divisions horitzontals són mitjançant forjats i empostissats de fusta i les verticals amb maó ceràmic. La composició de la façana és regular i geomètrica amb un predomini del massís respecte el buit. La façana que mira al passeig del Ter es compon per mitjà d'una porta coronada en arc de mig punt on hi ha una gelosia en forma de reixa de forja disposada en forma de ventall amb els barrots trenats que parteixen d'un nucli en forma d'estrella i amb les unions de les diverses peces formant claus forjats acabats en forma de flor. Els barrots són trenats. La reixa descansa damunt d'una biga de fusta motllurada que fa de separació entre l'espai de la porta i la reixa. Al seu costat esquerre hi ha una finestra coronada també en arc de mig punt i protegida també per una reixa de ferro forjat de les mateixes característiques que la gelosia, és a dir amb els barrots de forja de tipus trenat i amb les unions de les diverses peces de ferro formant flors de tipus decoratiu. La part inferior és amb una forma de bulb. Aquesta finestra està coronada per un de maó ceràmic. Damunt seu i coincidint amb la planta segona que està separada per una cornisa de maó ceràmic hi ha oberta una balconera coronada en arc rebaixat i amb un balcó amb la barana de ferro forjat amb una forma de bulb i amb els barrots de ferro forjat i de secció trenada. El passamà és recte i val a dir que en els punts d'unió de les diverses peces que configuren el balcó estan decorada mitjançant peces de forja en forma de flor. La fusteria de les balconeres està emmarcada mitjançant barretes emmarca vidres i porticons interiors. Aquesta obertura i seguint el criteri establert a la resta de les edificacions d'aquest període està emmarcat per un guardapols de maó ceràmic. Al costat esquerre s'obre una finestra coronada en arc rebaixat i amb un marc exterior de maó ceràmic. Finalment i coincidint amb el nivell de golfa que està separat per un registre o fris de maó ceràmic hi ha dues finestres més de les mateixes característiques que la resta de les ja descrites en aquesta façana. Corona la façana un ràfec o barbacana format pel voladís de la teulada composta per bigues de fusta i peces de maó ceràmic. L'aparell constructiu és de maçoneria amb els emmarcaments de les obertures, frisos decoratius i cantonades amb maó ceràmic revestit per una capa d'estuc o enlluït i pintat de color blau clar. La cantonada està feta per una franja vertical de maó ceràmic revestit que sobresurt del pla de la façana en forma de pilastra decorativa. En quant a la façana que mira al carrer de les Roques presenta una composició molt geomètrica a base de tres finestres coronades per un arc de perfil rebaixat amb els contorns emmarcats i situades a cada pis. de la mateix manera que la façana principal que mira al Passeig del ter, aquesta façana també està separada per cornises motllurades de maó ceràmic, les cantonades sobresortint del pla de la façana i la coberta sobresortint en voladís. L'aparell de maçoneria i maó ceràmic no és visible ja que està revestit per una capa d'estuc i enlluït de calç pintat de color blau clar i verd. No hem pogut accedir al seu interior.

Observacions:

Casa de característiques pròpies de l'arquitectura industrial i ferroviària. De la mateixa manera que ho són molts edificis de del nucli antic de Sant Quirze i també dels voltants seria erigida per acollir famílies i treballadors de les fàbriques de Can Guixà o can Trinxet segons el que sembla aquesta casa

deuria acollir a famílies d'enginyers o altres càrrecs importants dins de la fàbrica per les característiques de l'edifici. Conserva en molt bon estat la fàbrica originària tot i que caldria rehabilitar-la ja que els revestiments estan despresos i algunes motlures han caigut, Cal destacar-ne les peces de forja com ara baranes de balcons, reixes i gelosia.

Història

Aquest conjunt datats de la fi del segle XIX i principi del segle XX formarien part de les construccions erigides pels promotors de les fàbriques Sant Quirzenques, principalment els Guixà ja que hauran de portar homes de confiança, treballadors i majordoms amb la qual cosa s'habilitaran pisos i habitatges al costat de la fàbrica i també a dins del nucli antic i entorns. Aquest en podria ser el cas de l'edifici o habitatge el qual ens estem referint i que va ser construït en un mateix període constructiu que molt altres edificis inventariats en aquest document com els del capdavant del Carrer de Torelló o del carrer del Pont, per un mateix promotor i amb un mateix fi: acollir les famílies novingudes i contractades per a treballar en la nova indústria del tèxtil i del cotó. Serrallonga (Serrallonga ob. cit. p-75) ls noves empreses instal·lades a Sant Quirze hauran de portar homes de confiança, majordoms i encarregats de fàbrica que s'instal·laran fora del nucli antic als carrers de Sant Josep, Passeig del Ter i fins hi tot de la verneda (on hi ha can Trinxet) per no barrejar-se amb la resta de treballadors de classe "baixa" i situats principalment al nucli antic. Possiblement la construcció de la casa va lligada amb la resclosa de captació situada a sota del mal-pas i que es va urbanitzar a principi del segle XX juntament amb l'embocadura del carrer del Pont.

Bibliografia

ESPADALER I PARCERISSAS, RAMON (1995). *El tèxtil: Fil conductor de la nostra història*. Programa de la Festa Major de sant Quirze. 1995. Ajuntament de Sant Quirze de Besora.

SERRALLONGA URQUIDI, JOAN (1998). Sant Quirze de Besora de 1714 a l'actualitat. Eumo editoroal.

DDAA (1996). Retalls d'història del segle XIX. Club d'història Local. Col·lecció història local núm. 2

